

Protokół z posiedzenia Rady Bibliotecznej z dnia 24 maja 2007 r.

Program posiedzenia przewidywał następujący porządek:

1. Dyskusja nad problemami udostępniania w systemie biblioteczno-informacyjnym UAM, referują mgr D. Czaja, mgr A. Spaleniak, mgr J. Grześkowiak.

2. Sprawy personalne.

3. Wolne głosy

W posiedzeniu wzięło udział 23 członków stałych Rady Bibliotecznej (zał. lista obecności) oraz Prorektor UAM prof. dr hab. Sławomira Wronkowska-Jaśkiewicz, a także mgr Jolanta Grzeskowiak, kierownik Wypożyczalni Oddziału Udostępniania Zbiorów BU.

Ad.1. Problemy dotyczące udostępniania zbiorów w systemie biblioteczno-informacyjnym UAM przedstawiła mgr Alicja Spaleniak, Kierownik Oddziału Udostępniania BU za najważniejsze uznając następujące zagadnienia:

1) Wprowadzenie modułu udostępniania w systemie komputerowym Horizon we wszystkich bibliotekach systemu i jednolite stosowanie się do jego zasad na wszystkich Wydziałach.

Dotyczy to zwłaszcza Biblioteki Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej, gdzie główną przeszkodą jest brak sprzętu - podobnie jak na Wydziale Biologii, oraz Wydziału Prawa.

Rozwiązaniem problemu byłby pewnie jednorazowy zakup sprzętu do tych bibliotek ze środków centralnych lub zobligowanie władz Wydziału do dokonania tej inwestycji.

Pani Wicedyrektor mgr Danuta Czaja w odpowiedzi przedstawiła stan sprzętu i możliwości pozyskania nowych komputerów. Dla Biblioteki na Wydziale Biologii Pan Rektor obiecał 7 komputerów. Biblioteka Wydziału Chemii pracuje już w module udostępniania, otrzyma 10 nowych komputerów. Biblioteka Wydziału Prawa kataloguje w systemie dopiero od marca 2006 r. Jako pierwsza z bibliotek zamawia książki korzystając z modułu gromadzenia. Rozważa możliwość uruchomienia elektronicznego wypożyczania książek od stycznia 2008 r. Problemem w Bibliotece Wydziału Prawa są również konta czytelnicze pracowników naukowych. Rekordzista posiada 460 wypożyczonych woluminów. Na Wydziale Historii 6 bibliotek zakładowych jest w systemie udostępniania, problem dotyczy pozostałych 3. Największy problem stanowią jednostki pozawydziałowe.

Pani Spaleniak zaznaczyła, że ważne jest, aby zasad dotyczących wypożyczeń jednolicie przestrzegać w sieci bibliotek. Jeśli moduł udostępniania będzie obowiązywał w całej sieci bibliotek, możliwe będzie zlikwidowanie obiegu obiegówek na uczelni.

2). Podstawą zapisu czytelników do bazy komputerowej jest okazanie się odpowiednimi aktualnymi dokumentami.

W przypadku pracowników UAM - P. Spaleniak zaproponowała coroczne (do końca września) przekazywanie przez Wydziały do Biblioteki Uniwersyteckiej wykazu pracowników z podaniem aktualnych stopni naukowych i określeniem rodzaju zatrudnienia.

Studenci wszystkich rodzajów studiów (dziennych, zaocznych, podyplomowych, doktoranckich) zapisują się i aktualizują zapis na podstawie dowodu osobistego i aktualnej legitymacji studenckiej/doktoranckiej. Studenci podyplomowi i doktoranci "wolni strzelcy" zapisywani są "tylko do korzystania w czytelni", a na podstawie wydanej karty mają prawo do wypożyczeń kaucyjnych.

W analogiczny sposób zostało zaproponowane traktowanie wszystkich krajowych i zagranicznych gości Uniwersytetu - stażystów, praktykantów, uczestników wymian międzyuczelnianej (MOST, Sokrates - Erasmus czy in.). Prof. Zbigniew Tyczyński poparł propozycję udostępniania księgozbioru wszystkim gościom prezencyjnie. Prof. Jaromir Jeszke zaproponował, aby przy sprawdzaniu pracowników naukowych mieć możliwość korzystania z bazy uniwersyteckiej (USOS).

Rozliczanie się przed odejściem z pracy winien egzekwować dział kadr. Wiele osób uczestniczących w zebraniu przyznało, że na innych uniwersytetach, zarówno w kraju jak i zagranicą, umacnia się tendencja do prezencyjnego udostępniania zbiorów. Biblioteki skłaniałyby się raczej do zwiększenia ilości tytułów, a nie egzemplarzy.

3). Udostępnianie zbiorów doktorantom Uniwersytetu przebiegać będzie na zapisanych w regulaminach zasadach:

- w BU do 30 tytułów na pół roku,

- w Bibliotekach Wydziałowych przewiduje się: wypożyczanie zbiorów doktorantom własnego wydziału i udostępnianie prezencyjne doktorantom innych wydziałów UAM lub ew. wypożyczanie krótkoterminowe z wysoką opłatą karną za nieprzestrzeganie terminu zwrotu.

Obostrzenia te są niezbędne ze względu na bardzo ograniczoną ilość egzemplarzy poszukiwanych materiałów.

Pani mgr Danuta Czaja przedstawiła stanowisko bibliotek wydziałowych w sprawie udostępniania zbiorów doktorantom innych wydziałów. Biblioteki wydziałowe w pierwszej kolejności mają obowiązek zapewnić warsztat naukowy doktorantom własnego wydziału, natomiast pozostali doktoranci mają możliwość korzystania z zasobów Biblioteki wyłącznie na miejscu. Takie jest stanowisko Rad Wydziałowych poszczególnych wydziałów.

4). Udostępnianie prac doktorskich.

Prof. Tyczyński obawia się, że udostępnianie prac w formie elektronicznej ułatwi ich kopiowanie.

Pan Dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej powołał się na doświadczenia niemieckie, gdzie jest pełen dostęp do prac i dzięki temu zwiększa się prawdopodobieństwo wykrycia plagiatu, bo więcej osób ma dostęp do tekstu. Prof. J. Jeszke poparł wniosek elektronicznej formy prac doktorskich. Należy przyjąć zasadę powszechnego dostępu w granicach prawa, jeśli nie ma wyraźnego zastrzeżenia przez autora.

Pan prof. Zbigniew Tyczyński proponuje nie ograniczać dostępu do prac doktorskich, ale tak przygotować oprogramowanie, aby rejestrowało ile razy i kto korzystał z danej pracy oraz, czy była kopiowana. Pan prof. Wydra stwierdził, że to jest rozmowa o kondycji polskiej nauki, gdyż na promotorach ciąży odpowiedzialność, aby nie dopuścić do plagiatów.

Aby nie stworzyć furty dla przyszłych doktorów należy ograniczyć do minimum możliwość zastrzegania powszechnego dostępu do prac doktorskich. Taką decyzję winna podjąć Rada Wydziału na wniosek autora, po zasięgnięciu opinii recenzentów.

Pani Prorektor prof. S. Wronkowska zaznaczyła, że należy obracać się w granicach prawa, a decydować na prawo autor pracy.

Prof. Kamiński zasugerował domniemanie zgody, jeśli nie ma wyraźnego sprzeciwu.

Pani A. Spaleniak przedstawiła Radzie Bibliotecznej pomysł umieszczania prac doktorskich na oddzielnym serwerze i udostępniania sieciowego. W tym celu konieczne jest wydanie przez Pana Rektora Zarządzenia o możliwości pełnego udostępniania tych prac - z kopiowaniem włącznie - chyba że autor pracy zastrzeże na piśmie, na stronie tytułowej lub przedtytułowej przekazywanego do biblioteki egzemplarza inne traktowanie swojego dzieła.

5). Nieskuteczność egzekwowania zwrotu wypożyczonych przez czytelników materiałów w oparciu o dotychczasowe rozwiązania organizacyjne, doprowadziła do sytuacji, że w tej chwili zadłużenie najbardziej zatwardziały czytelników wobec bibliotek Uczelni wynosi przeszło 8,5 tys. książek i 430 tys. zł. opłat karnych.

W celu poprawy sytuacji mgr A. Spaleniak przedstawiła propozycję wpisania do regulaminów wszystkich rodzajów studiów (w tym doktoranckich) konieczności rozliczania się z bibliotekami Uczelni jako warunku zaliczenia roku studiów. (pkt .40 "Regulaminu Udostępniania"). Wniosek ten został zaakceptowany przez Senat uczelni i zacznie obowiązywać od roku akademickiego 2007/2008.

Mgr Alicja Spaleniak przedstawiła stanowisko Biblioteki Uniwersyteckiej w sprawie ograniczenia wydawania obiegówek do bibliotek obcych tylko dla tych studentów, którzy mają w indeksie - na wyznaczonej stronie - zaznaczony pieczętką zapis do nich.

6). W celu załatwienia sprawy długów tzw. starych Pani Spaleniak zaproponowała zatrudnienie firmy windykacyjnej, aby odzyskać chociaż część zaległych należności.

Planowane jest występowanie na bieżąco na drogę sądową w oparciu o szczegółowe zasady postępowania wypracowane wspólnie z radcą Prawnym UAM.

Dyskutowano również nad uzyskaniem możliwości wpisywania zadłużonych osób do Centralnego Rejestru Dłużników.

Postanowiono, że uzgodnienia poczynione w czasie dyskusji zostaną zebrane w postaci oddzielnego dokumentu, który po przyjęciu przez członków Rady stanowić będzie załącznik do niniejszego protokołu. (zob.zał.2)

Ad.2. Sprawy personalne.

Prośba o zatwierdzenie przez Radę Biblioteczną wniosków o awanse na starszego kustosa dyplomowanego mgr Andrzeja Jazdona oraz mgr Jakuba Skuteckiego.

Osiągnięcia ww. osób przedstawił Dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej dr Artur Jazdon, uzasadniając iż spełniają wszystkie warunki formalne potrzebne do wystąpienia z wnioskiem o awans.

Głosowanie dotyczące: a) mgr Andrzeja Jazdona

Za	Przeciw	Wstrzym.	Nieważne
----	---------	----------	----------

21	-	-	1
----	---	---	---

b) mgr Jakuba Skuteckiego

Za	Przeciw	Wstrzym.	Nieważne
----	---------	----------	----------

22	-	-	-
----	---	---	---

Rada stwierdza, iż wyniki głosowania upoważniają Dyrektora BU do wystąpienia do rektora UAM z właściwymi wnioskami awansowymi.

Ad.3. Wolne wnioski

Dr A.Jazdon poprosił o zgłaszanie ewentualnych tematów, zagadnień które winny stać się przedmiotem obrad najbliższych posiedzeń Rady Bibliotecznej, proponując ze swej strony aby Rada zajęła się problem zorganizowania repozytorium uczelnianego.

Protokołowała

mgr Beata Ciesielska

Wstecz